

PLA D'IGUALTAT I CONVIVÈNCIA

IES JOSEP DE RIBERA

CURS 2023-2024

ÍNDEX

1. Perfil del centre.	1
2. Introducció	2
3. Memòria d'Igualtat i Convivència 2022-2023	3
4. Programació del GIR 2023-2024	11
5. Protocols de Prevenció i Intervenció davant supòsits de violència escolar	15
6. Procediments d'actuació i intervenció contemplats en el RRI (decret 195/2022)	17
7. Mesures i accions de promoció de convivència positiva i prevenció de conflictes (curs 2023-2024)	21
8. Accions per aconseguir una escola igualitària i coeducadora, per al reconeixement de la dona i la seua producció cultural, prevenció de la violència de gènere i promoció de la diversitat sexual, familiar i d'identitat sexual	23
9. Protocol d'acompanyament a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat	25
10. Mesures de correcció davant conductes disruptives inadequades contra la igualtat de gènere o relacionades amb la violència de gènere	31
11. Estratègies per a realitzar la difusió, el seguiment i l'avaluació del PIC el marc del PEC	31
12. Procediments per la col·laboració amb entitats i institucions de l'entorn.	31

1. PERFIL DEL CENTRE.

L'IES Josep de Ribera es defineix com a centre:

- Coeducatiu, que lluita contra els estereotips sexistes i per la igualtat entre els barons i les dones, tractant de crear les condicions que la facen possible.
- Obert a la diversitat cultural, la pluralitat i la diferència.
 - Compromès amb els valors de la convivència democràtica: igualtat, llibertat personal, responsabilitat, solidaritat, tolerància, respecte, justícia, diàleg, ajuda, etc.
- Integrador i participatiu.
- Que reconeix i garanteix la diversitat afectiu-sexual.
- Respectuós amb el medi ambient i amb l'entorn material i cultural.
- Defensor de la resolució no violenta dels conflictes.
 - Tolerant amb la pluralitat però no permissiu amb els intolerants. Un centre que no tolera el sexisme, el racisme, la xenofòbia, l'homofòbia, l'assetjament escolar ni la violència.

Enriqueta García Pascual

2. INTRODUCCIÓ.

El present Pla d'Igualtat i Convivència inclou al principi una anàlisi de la situació del centre, basada en la Memòria del curs anterior, 2022-2023, que ens permet fer la programació d'actuacions a realitzar.

S'hi inclou també la programació del GIR (Grup d'Igualtat del Ribera), que es reuneix dimecres a l'hora de l'esplai.

El nostre centre forma part, així mateix, de la Coeducaxarxa, que s'emmarca dins el Pla Director de Coeducació de la Generalitat Valenciana, sent un dels primers 16 centres seleccionats a la Comunitat Valenciana el curs 2020-2021, en dur a terme una experiència pilot de coeducació a les aules. Els seus objectius són:

- Incorporar la perspectiva de gènere i la formació com a element estratègic als documents d'ordenació acadèmica, planificació, formació i innovació educativa per a que els centres facen revisions i millores en els seus documents, decisions i accions.
- Integrar la coeducació en el projecte educatiu de centre i en els plans que l'integren, incidint en l'organització escolar, el currículum i les competències.

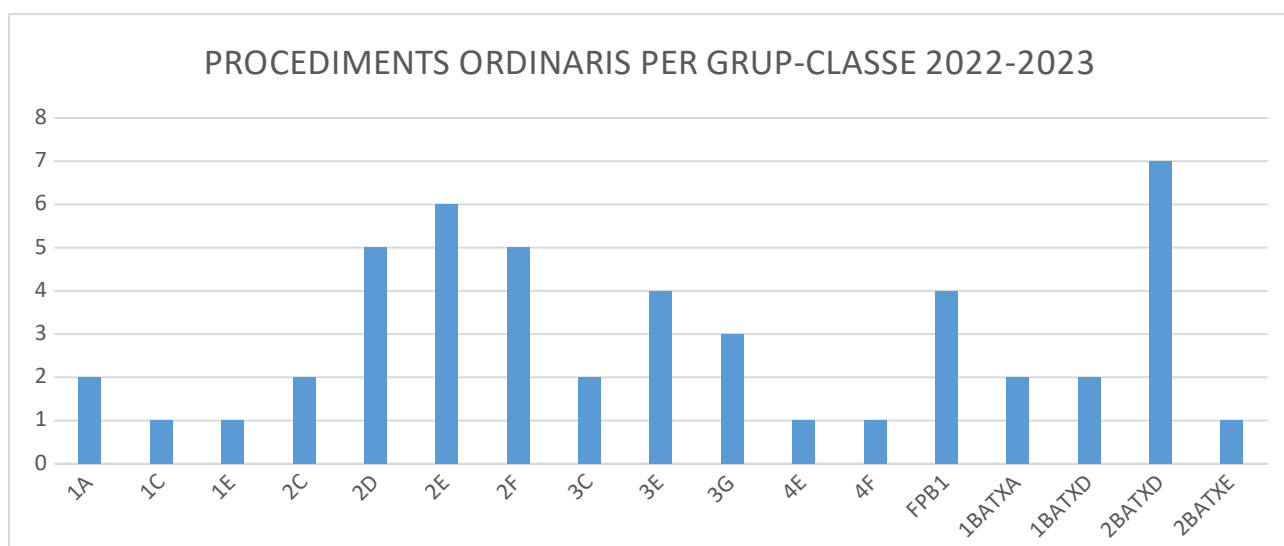
3. CONTEXTUALITZACIÓ DE L'ESTAT DE LA CONVIVÈNCIA I LA IGUALTAT AL CENTRE. (MEMÒRIA 2022-2023)

El curs 2022-2023 va contemplar canvis en quant a la normativa de convivència, amb la publicació del Decret 195/2022 d'11 de novembre del Consell, d'Igualtat i Convivència en el sistema educatiu valencià. Aquest Decret ha vingut a modificar no només el marc normatiu, drets i deures de les persones de la comunitat educativa, sinó també les tècniques i ferramentes a l'abast que permeten abordar les conductes contràries a la convivència i les conductes greument perjudicials per a la convivència.

Ha canviat fins i tot la nomenclatura jurídica per adaptar-la als nous marcs i temps. El que abans s'anomenava "expedient disciplinari", ara s'anomena "procediment ordinari". Aquest procediment s'utilitza davant conductes greus i difereix en terminis i en el protocol d'aplicació respecte als anteriors expedients disciplinaris.

No obstant aquests canvis, sí que hem observat una significativa davallada en el nombre d'expedients disciplinaris (ara procediments ordinaris, insistim) respecte a anys anteriors. Si en 2020-2021 hi hagueren 61 expedients i en 2021-2022 foren 63, en 2022-2023 han sigut només 49. Això ho podem explicar per les noves ferramentes que ha posat a la nostra disposició l'esmentat, però també per l'enèrgica acció de la Direcció d'Estudis, que ha realitzat una constant i diària supervisió i intervenció en els conflictes de convivència, utilitzant el diàleg fins al límit raonable per a evitar arribar al procediment ordinari.

A) PROCEDIMENTS ORDINARIS CLASSIFICATS PER GRUPS-CLASSE

L'anàlisi per cursos presenta una certa concentració de casos en 2n d'ESO, FPB1 i 2n Batx. En

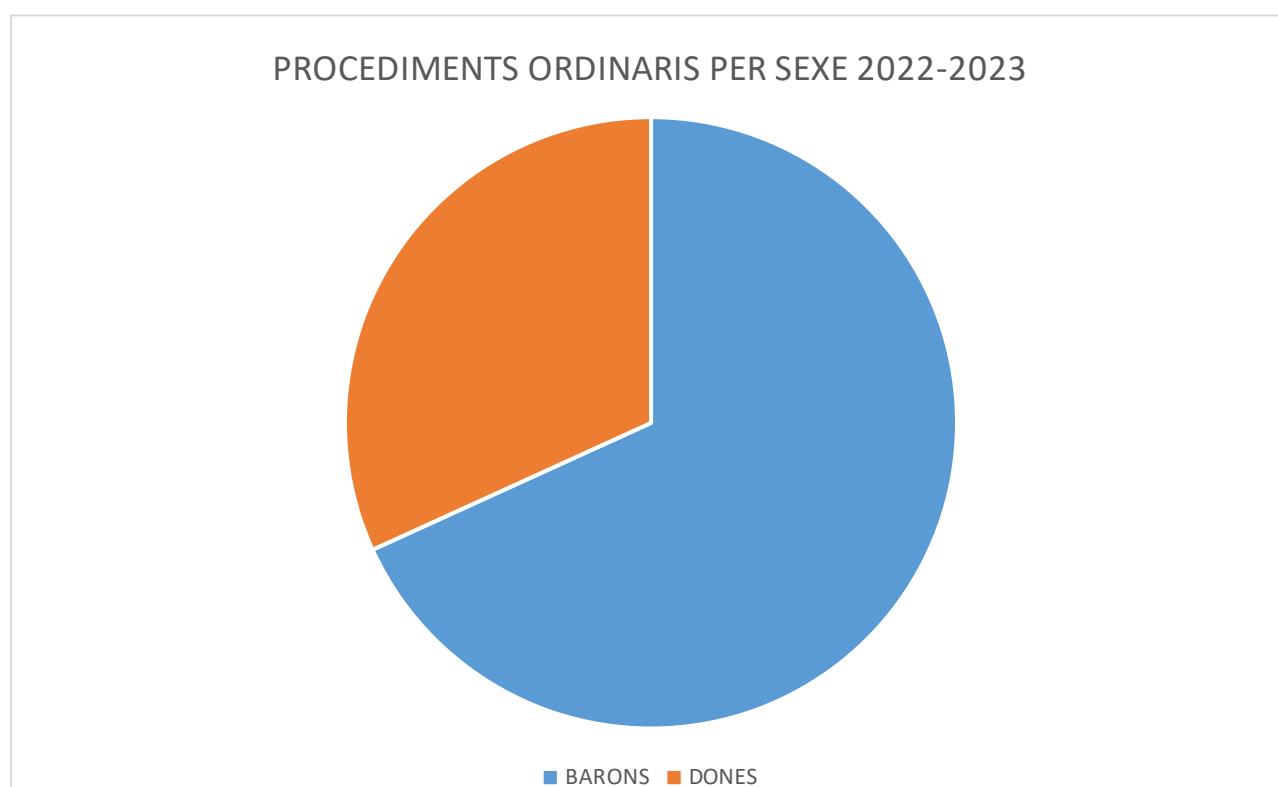
2n d'ESO, es tracta de casos d'alumnes reincidents, per circumstàncies familiars, personals o socials, fins i tot problemes de salut mental, han caigut o recaigut en conductes greus i el sistema no ha sigut capaç d'integrar-los encara.

Els casos de 2n Batx responen a una acció col·lectiva puntual.

Hi ha algunes ferramentes que podrien ajudar a pal·liar aquestes situacions en cursos vinents. Totes elles requereixen una formació del professorat:

- Recuperar les Tutoritzacions individuals que féiem al centre en anys anteriors, i que permetien, amb el diàleg, previndre conductes greus i reorientar o reencaminar els alumnes en les seues conductes agressives cap a conductes més assertives.
- Implantar la figura dels Alumnes-Tutors, on ja hem tingut un Seminari formatiu interessant per un part del professorat i hem tingut una experiència pilot amb els alumnes de 1C i de 3F, amb una valoració positiva per part de l'alumnat participant.
- Plantejar el model dialògic de convivència, que significa una superació dels models punitiu i del model mediador, amb la col·laboració de tota la comunitat educativa en la prevenció i resolució dels problemes de convivència. Fins que no arribem a aquest grau d'implicació de la comunitat educativa, no podrem previndre totes eixes conductes greus.

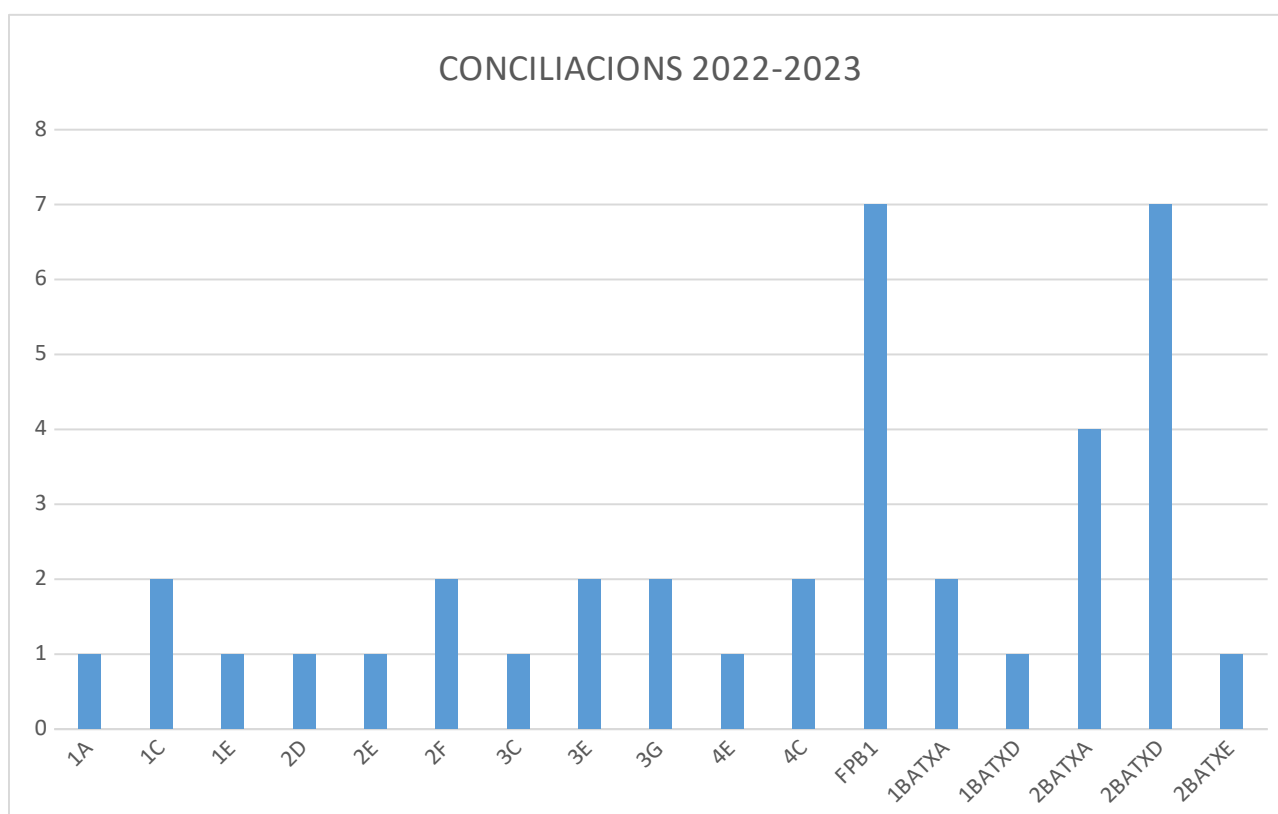
B) PROCEDIMENTS ORDINARIS CLASSIFICATS PER SEXE

Un any més, continuem trobant-nos la persistència de conductes greus causades per

rics, 2/3 parts. Això apunta cap a la contínua necessitat de polítiques d'igualtat, que incidisquen en la promoció de referents masculins respectuosos amb les normes i amb la resta de membres de la comunitat. Ens queda tasca per fer encara.

C) PROCEDIMENTS CONCILIATS

Una de les grans novetats del nou Decret de Convivència és el procediment conciliat. Aquest procediment conciliat s'aplica quan concorren les circumstàncies següents: a) L'acceptació i subscripció d'un compromís de col·laboració entre el centre docent, l'alumnat i els seus pares, mares o representants legals, a fi de coordinar amb el professorat i amb altres professionals les accions i mesures proposades. b) El reconeixement de la conducta greument perjudicial. c) La petició de disculpes davant dels perjudicats o les perjudicades, si n'hi haguera. d) Altres circumstàncies considerades pel centre i que estiguen recollides en les seues normes de convivència.

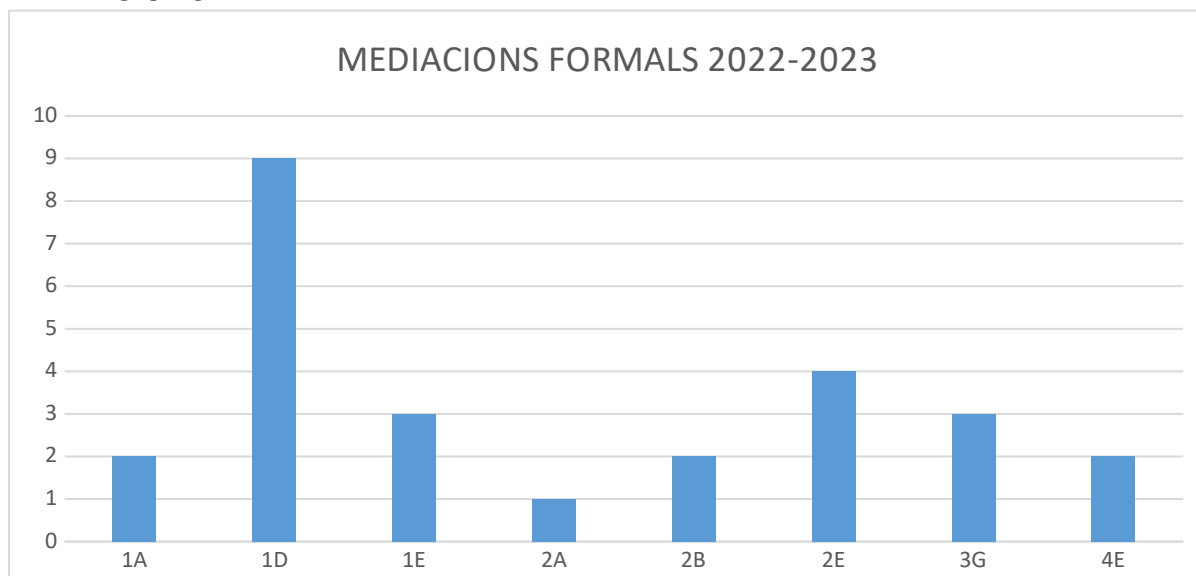
Queda exclosa la possibilitat de tramitació per procediment conciliat en els supòsits següents: a) Quan a l'alumnat implicat se li haja tramitat, en el mateix curs escolar, un altre procediment conciliat per la mateixa conducta o situació de la mateixa naturalesa. b) Quan l'alume o alumna rebutja la mesura d'abordatge proposada.

Aquest procediment ha permès convèncer en molts casos (38 conciliacions realitzades al llarg

5

del curs) a alumnes i famílies de la necessitat de reconèixer, disculpar-se i reparar el dany causat, cosa que abans amb els expedients disciplinaris només es podia aplicar l'expulsió pertinent, sense disculpes ni reconeixement ni reparació. Al gràfic inferior podem observar la quantitat de casos en que s'ha practicat la conciliació, que permet comprovar la potència d'aquesta eina. En molts casos, els alumnes ja no han reincidit. En altres, més difícils, per desgràcia, sí.

D) MEDIACIONS

Una altra ferramenta de resolució de conflictes molt potent és la mediació, que ha permès resoldre'n un bon grapat. El límit d'aquesta potent ferramenta és el dèficit de temps, espais i recursos humans que tinguen la formació necessària per a escometre i abordar de forma massiva els nombrosos conflictes que sorgeixen dia a dia. Una ullada a les estadístiques de baix permet apreciar la potència de la mediació, sense contar les mediacions que s'han realitzat i no conten als registres, protagonitzades per Tutores i Tutors, professorat en general i alumnes mediadors.

ACCIONS PROMOTORES DE LA CONVIVÈNCIA I LA IGUALTAT

A) AULA DE CONVIVÈNCIA

Al llarg del present curs, no ha existit aula de convivència. El problema és que, quan s'han produït situacions difícils o tenses de convivència, que requereixen que l'alumne isca fora de l'aula per a calmar-se o tranquil·litzar-se, no hem comptat amb

aquest recurs. Només ens ha quedat l'opció de deixar a l'alumne fora de l'aula, al passadís, o enviar-lo a Direcció d'Estudis.

El que sí hem comptat és amb la professora Elena Cholvi, 7a hora, dimarts i dijous, i també algunes vesprades, que s'ha encarregat, amb molta professionalitat, de fer reflexionar als alumnes sancionats amb la realització d'activitats educatives en horari no lectiu, i que, en el seu cas, demanaren disculpes a les persones afectades.

B) GIR 2022-2023

El Grup d'Igualtat del Ribera ha mantingut enguany, el 10è de la seua existència, una activitat i vitalitat extraordinàries, com és habitual, amb reunions tots els dimecres a l'hora de l'esplai i amb una assistència important, tant d'alumnat de 1r, 3r i 4t d'ESO, , així com de noves professores que s'han incorporat al centre amb molt d'interès i iniciativa.

El GIR va començar les reunions en octubre, amb les activitats dedicades a reflexionar sobre l'Assetjament Escolar però també, continuant la línia encetada el curs anterior, sobre Salut Mental. Vam parlar i sensibilitzar-nos per grups sobre el problema de la salut mental i la prevenció del suïcidi, una demanda que el mateix alumnat del GIR va plantejar i que volem continuar potenciant en cursos vinents.

El mes de novembre el GIR va col·laborar amb la campanya «Estima'm bé» de l'Ajuntament i vam gravar alguns vídeos per grups sobre la bona forma d'estimar. També vam col·laborar en les accions del 25N de l'Institut i la manifestació convocada per l'Ajuntament de Xàtiva. I va elaborar i llegir un text, a l'esmentada manifestació, amb dades de violència masclista al món, a Espanya i a la Comunitat Valenciana.

I també en febrer, aprofitant el caràcter internacional del nostre centre, vam aprofitar la visita dels alumnes italians de Verona, per a gravar un vídeo amb missatges sobre la bona forma d'estimar i l'amor com a comunicació.

També fomentem l'empoderament de l'alumnat, donant-los veu per a pronunciar un discurs compromés amb la igualtat, davant de tots els membres del GIR i fomentar la seua autoconfiança.

Al mes de desembre tinguérem la col·laboració en la campanya solidària de recollida d'aliments i joguets.

Un tema important també enguany, com l'any passat, ha sigut la lluita contra l'LGTBfòbia, que ha sigut una proposta del GIR davant les tècniques d'Igualtat de l'Ajuntament de Xàtiva i que ha esdevingut en un Manifestació el dia 17 de maig, que és el Dia Internacional contra l'LGTBfòbia, i que ha constituït una fita històrica per a Xàtiva, sent la segona vegada que es celebrava aquesta manifestació, amb l'assistència de l'alumnat

d'altres Instituts de Xàtiva i l'organització i suport per part de la Regidoria d'Educació, de Joventut, d'Igualtat i amb la presència i parlament del mateix alcalde de Xàtiva.

c) ALTRES ACCIONS

La Convivència la fem totes les persones que treballem al centre i cal agrair, en primer lloc, el treball del professorat Tutor, que ha treballat per la convivència i la prevenció dels conflictes dins del grup-classe, cadascú des dels seus recursos, capacitats i possibilitats, amb grans dificultats en nombroses ocasions.

L'atenció a la diversitat també incideix en una bona convivència i el treball i recursos humans en els grups que atenen a la diversitat, com han sigut els de 2nA, PDC, amb 2 cursos enguany, 3A i 3G, o PR4, on es troba l'alumnat en risc d'exclusió social i que han treballat molt adequadament, davant les dificultats. Fonamental en l'acció de convivència ha sigut també el treball del Departament d'Orientació, que amb recursos molt limitats (2 orientadores, 3 educadores, 1 PT, per a més de 1.000 alumnes) ha atès a l'alumnat de tot el centre, i ha estat plenament integrat en les tasques de convivència.

El treball per projectes, que s'ha realitzat des d'algunes matèries o des dels àmbits, ha sigut engrescador per a l'alumnat i ha motivat l'assumpció de conductes sanes i positives, ha fomentat la col·laboració i el treball en equip, que redunda en una convivència positiva. Malgrat tot, la tasca no s'ha valorat suficientment i el claustre ha votat en contra del manteniment dels Àmbits per a 1r d'ESO.

El Projecte Ribera en Verd ha continuat enguany com una eina de foment de la consciència ecològica entre l'alumnat, amb la seua implicació en el reciclatge de residus, però també com un exemple de l'Ètica de les Cures, que és la base de la sana convivència: tindre cura del planeta per tindre cura de les persones. En eixe sentit, amb la col·laboració del departament de Biologia, Dani Durà, Llum Pérez, Amparo Micó i Carmina Carbonell, s'han dut a terme amb l'alumnat de 3r d'ESO i de 4t A uns tallers molt entrentinguts i una Gimcana per Xàtiva, en relació amb els ODS 2030 de l'eix planeta, que han difós l'ecologisme entre el nostre alumnat i que, esperem, tinguen una continuïtat l'any vinent.

La Mediació també ha sigut una ferramenta que hem pogut utilitzar amb resultats diversos: en algunes ocasions s'ha resolt el conflicte, en altres s'ha pogut aturar

durant algun temps. Caldria potser, al curs vinent, reprendre el Curs d'Alumnes Mediadors, per a estendre la cultura de la Mediació pel centre educatiu.

Cal destacar també, com tots els anys, l'assistència d'Artur, el nostre Policia Local, que ens imparteix tallers sobre Educació Vial i sobre el problema del Ciberbullying. També Artur col·labora amb nosaltres en la resolució de problemes de convivència que

8

puguem tindre o de violència de gènere.

Per a fomentar la Igualtat, hem continuat amb les campanyes habituals. El 25N, amb la campanya «Estima'm Bé», recolzada per la Regidoria d'Educació i Joventut, i en la qual participen la majoria de centres educatius de Xàtiva. Al nostre centre, hem format, amb l'alumnat, les lletres «ESTIMA'M BÉ» al pati i hem fet fotografies d'aquesta i també sota el cartell de la campanya. Enguany, també, hem comptat amb el suport de la cantant ontinyentina Mireia Tortosa, que ha compostat per aquesta campanya la cançó «Estima'm Bé».

A més a més, vam sol·licitar a la Regidoria d'Educació de l'Ajuntament de Xàtiva la realització d'alguns tallers sobre igualtat. La llàstima és que només era una hora, però almenys ja va despertar la seua sensibilitat al respecte.

També hem celebrat el 8 de març, amb el desplegament de cartells a les finestres dels 2 claustres, dedicats a dones destacades en diferents disciplines.

On hem continuant fent Història del Ribera, ha sigut el 17 de maig, on hem promogut i participat en una manifestació a l'Albereda, per a commemorar el Dia Internacional Contra l'LGTFBifòbia, recolzada pels diferents Instituts de Xàtiva, i amb el suport institucional de la Regidoria d'Educació i de l'Alcalde Xàtiva.

En l'aspecte de l'Educació Sexual, els alumnes de 1r de Batxillerat han rebut una formació, molt demandada pel nostre alumnat i que tan necessària és per a previndre la violència de gènere, la violència sexual, el sexting, i les males pràctiques de la sexualitat.

Els temes de solidaritat també ens han preocupat i hem organitzat, com altres anys, 2 campanyes de recollida de'aliments i materials per a Creu Roja i per a Gent de la Consolació, canalitzada a través de les Tutories, que es feien fotos a l'entrada del centre amb les seues aportacions.

També hem pogut recuperar, després de 2 anys de pandèmia, la Fira Solidària Intercentres, que enguany ha celebrat la seua VIII edició, amb un èxit de participació de la majoria de centres educatius de Xàtiva i de la societat xativina, on s'han arreplegat uns 2050 €, que van ser distribuïts a les ONGs participants.

I, com no, hem de parlar de la Gran Cursa d'ASPROMIVISE, una cursa que ja és un referent a la nostra ciutat de Xàtiva, i on va acudir el nostre professorat i alumnat a animar. Això ens motiva a que l'any vinent, ens apuntem com a voluntaris per ajudar en aquesta Cursa.

9

De gran èxit ha sigut el Projecte d'Aula Oberta, on hem gaudit de la inclusió al nostre centre d'alumnes amb necessitats educatives especials, que s'han integrat amb alumnes de 1r i 3r d'ESO en algunes activitats i assignatures, com ara Educació Física o Música, i que ha sigut valorada molt positivament pels participants.

En el mateix eix de la solidaritat, hem participat, enguany per 3ª vegada, al Projecte «Refúgiate» de la Creu Roja, on l'alumnat de 3A, 3G, 4A 4E i 4F ha desenrotllat projectes de sensibilització sobre la vida i la situació de les persones refugiades: han fet uns vídeos que mostren diferents situacions que pateixen les persones refugiades.

Encara podem esmentar, en aquesta línia de la solidaritat, la Cursa Solidària de la Setmana Cultural, amb la participació d'ASPROMIVISE, que és un èxit en la formació i consecució dels objectius de solidaritat que ens plantejem com a centre.

Un altre apartat que vam encetar l'any passat, promogut per la Generalitat Valenciana, ha sigut la Prevenció del Suïcidi, amb el programa IMPRESCINDIBLES, que s'ha substanciat en la realització d'uns tallers amb el nostre alumnat, i que han tingut una bona acollida per la nostra comunitat.

Però en aquesta temàtica no només feia falta prevenció, sinó també intervenció. En eixe sentit, estem trobant-nos, a nivell general, un augment de conductes autolítiques i/o suïcides, cosa que ha portat a la Generalitat Valenciana a dotar amb urgència els centres educatius d'una persona experta en Benestar Emocional de l'alumnat i que s'ha encarregat del diagnòstic de tots els casos que hem tingut i de l'aplicació dels protocols que venen marcats per la normativa legal, contribuïnt a la protecció i a la connexió amb la vida dels joves afectats per aquestes situacions. Al nostre centre, ha sigut Nadia la persona encarregada, amb molta eficiència, d'aquesta tasca tan important.

4. PROGRAMACIÓ CURS 2023-2024

GIR (GRUP D'IGUALTAT DEL RIBERA)

El GIR és un grup de l'Institut Josep de Ribera que va nàixer el curs 2013-2014, format per alumnat i professorat voluntari, i també les persones CIC, Coordinadores d'Igualtat i Convivència. Es reuneix tots els dimecres a l'hora de pati des de l'octubre i està obert sempre a noves incorporacions. En les reunions es parla i es debat en grups xicotets o en gran grup, sobre la millora de la convivència i la igualtat en el centre i en les seues vides.

ACTIVITATS INTERDISCIPLINÀRIES:

La temàtica de treball al GIR intenta abastar totes les discriminacions possibles per saber veure-les en el seu grup o en la seua classe, aprendre com intervenir i tenir estratègies personals per evitar que els succeeixen a ells mateixos.

Cada mes canviem el tema per centrar-nos i aprofundir:

- **SETEMBRE**

Aquest mes ens organitzem per entrar en hores de tutoria per explicar-los als 1rs d'ESO en què consisteix el GIR. Es tracta que el mateix alumnat explique als seus companys més xicotets què es fa allí i què els ha aportat: saber reflexionar, conèixer nous amics i obrir-se, millorar la seua autoestima, saber detectar l'assetjament i les discriminacions ...

Es col·loquen pel centre cartells anunciant el dia que anem a començar i l'aula en la qual estem.

- **OCTUBRE**

-Jornada de presentació: Cada persona diu el seu nom i per què ha vingut al GIR. L'alumnat més veterà explica què es fa i l'alumnat nouvingut sol dir que ve a veure què és això. El professorat també es presenta i es deixa clar que allà totes som iguals, que es tracta de millorar com a persones i ajudar a millorar la convivència en el centre.

- L'ASSETJAMENT ESCOLAR: En grup gran o dividits en grups xicotets, comencem definint l'assetjament, si ho van veure o ho van viure a l'escola o a l'institut, què es pot fer per evitar-ho ... Recordem que al costat de la víctima i l'assetjador hi ha la figura de

l'espectador, i que acabar amb l'assetjament està en molts casos en mans dels alumnes que veuen i no diuen res. Perquè si l'assetjador es sentís vigilat i denunciat no tindria la sensació d'impunitat que té.

Online: "BULLYING, INOCENCIA CRUEL", vídeo documental que es va rodar al nostre Institut:

<https://www.youtube.com/watch?v=6feYcTORpyE>

Campanya de "ser valents" que es va rodar a Xàtiva:

<https://www.youtube.com/watch?v=Lt1FOBtgPj0>

11

Vídeo d'El Langui contra l'assetjament:

<https://www.youtube.com/watch?v=V6J0wl8RHuE>

Vídeo del GIR contra l'assetjament:

<https://drive.google.com/folderview?id=1upLHyfWe-jtxCGz8N5WuCMCsuFziBMn6>

Article sobre actors i actrius comptant que van patir assetjament i ho van superar.

https://elpais.com/elpais/2020/01/30/album/1580384675_631790.html#foto_gal_1

-L'AUTOESTIMA: Un dels eixos del GIR és ajudar l'alumnat a millorar la seua autoestima. Només parlant i reflexionant durant els patis dels dimecres ja noten que se senten menys cohibits per parlar en públic i davant d'alumnes que no coneixen, de vegades més grans. A més, és bona una reflexió i algunes activitats encaminades a millorar el que pensem de nosaltres mateixos i aprendre a valorar-se. Una activitat pot ser escriure en un paper cadascun una qualitat i un defecte seu i explicar-ho als altres. Una altra activitat és que un amic que tingues prop diga davant de tots alguna cosa bona de tu perquè et coneguen. Una possibilitat és fer un passadís entre tots i passar i que ningú et mire i després a l'inrevés, t'aplaudeixen, per recordar que quan insultem o ignorem els altres estem danyant el concepte que tenen d'ells mateixos i quan agraïm, ens acostem al company o companya: li estem aplaudint i fent cas.

Vídeo danès sobre com de fàcil és encasellar les persones:

<https://youtu.be/fXBXOaLcMZg>

• NOVEMBRE:

És el mes que dediquem a la violència de gènere

-A la primera sessió en grups petits preguntem si creuen que hi ha masclisme en els seus grups d'amics, en la seua classe, en la societat ... Reflexionen en grups de diverses edats sobre la desigualtat entre sexes.

-Una altra sessió: es posa una taula i van eixint voluntàriament a fer un xicotet discurs sobre la igualtat com si foren polítics: "Què caldria fer per solucionar la violència de gènere".

-Es pot plantejar que vinga la Regidora d'Igualtat a xarrar amb nosaltres.

-Potser, plantejar que en el departament de Plàstica facen alguna cosa simbòlica sobre la igualtat, una escultura o potser un altre mural.

-Preparació de l'acte o el manifest que es treballa el 25 de Novembre. Sol ser en els últims anys un acte consensuat amb el grup de professores i mestres d'Igualtat dels centres de Xàtiva.

12

VÍDEOS "GIR CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE":

<https://www.youtube.com/watch?v=4Zixjrnk7CQ>

<https://youtu.be/AFRncy4N9Gc>

Jpelirrojo contra la violència de gènere:

<https://www.youtube.com/watch?v=pJ80JyfsgZA>

Jpelirrojo no es amor mi amor:

<https://www.youtube.com/watch?v=acyDtall83o>

<https://cedec.intef.es/12-videos-para-trabajar-la-violencia-de-genero-en-el-aula/>

- DESEMBRE:

LA SOLIDARITAT: preparem l'Esmorzar Solidari.

-Una sessió expliquem què són les ONG, quines coneixen, si creuen que funcionen. Decidim a quina es destinaran els diners de l'esmorzar solidari.

-Fem cartells per l'esmorzar i es col·loquen a les classes.

-La darrera setmana abans de Nadal es fa l'Esmorzar Solidari.

- GÈNER: EL RACISME I LA DISCRIMINACIÓ PER MOTIUS DE RELIGIÓ.

-Quan tornem de Nadal solem quedar amb algú de l'ONG a la qual li donem els diners de l'Esmorzar Solidari i ens explica com funciona l'ONG.

Aquest curs vam pensar que seria bona idea una associació que lluite contra el racisme. Potser l'Associació Valenciana de Solidaritat amb Àfrica.

-Una sessió passarem la fitxa per grups de amb qui et relaciones per detectar i parlar dels prejudicis a l'hora de relacionar-nos amb persones d'altres cultures.

-Veure vídeo del GIR contra el racisme curs 2019-2020.

<https://youtu.be/oZjb16J4A9w>

-Rap contra el racisme

<https://www.youtube.com/watch?v=Zl8W6ddWfM8>

-Vídeo tots els colors:

<https://youtu.be/d39CnV3Obb4>

<https://www.youtube.com/watch?v=Bfw6A4SCx6Q>

13

- FEBRER: De la dona en la ciència i de l'amor romàntic

Al febrer, com som centre 11F, també es treballa la visibilitat de la dona en la ciència.

Així mateix, reflexionem sobre l'amor romàntic i es pot fer un manifest o vídeo explicatiu, com ara els següents:

https://www.youtube.com/watch?v=aP9t_LxAedM

<https://www.youtube.com/watch?v=ZT-rz9M9lho&t=82s>

- MARÇ

Mes de la igualtat entre homes i dones. Com ja hem parlat de masclisme i maltractament al novembre, aquest mes intentem visibilitzar les dones que no es coneixen.

Un vídeo que mostra la imatge degradada de la dona a la moda:

Nens i moda de Yolanda Domínguez

<https://www.youtube.com/watch?v=LlShHeU2qU4>

Vídeo la publicitat sexista:

<https://www.rtve.es/alacarta/videos/telediario/igualdad-aumentan-denuncias-contra-publicidad-sexista/5035540/>

- ABRIL I MAIG

Visita a o de Casa de les dones.

CONTRA L'HOMOFÒBIA: Es planteja el tema com una injustícia i una discriminació jutjar a algú i burlar només per la seua orientació sexual, que és una cosa personal i lliure. Ningú ha de rebre burles per ser qui és.

-Es poden posar vídeos d'actors i cantants que van anunciar la seua homosexualitat.

-Podem llegir fragments d'algun llibre de Nando López, sobre dificultats dels adolescent LGTBI i l'últim, La versió d'Éric, sobre un xic trans.

-Els els donen estratègies per saber defensar idees igualitàries, i per acceptar-se i estimar-se com són.

vídeos educatolerancia

<http://www.educatolerancia.com/lgtbifobia-videos/>

Manifestació contra la LGTBfòbia el dia 17 de maig o als dies propers.

Realització d'un vídeo sobre les DISCRIMINACIONS de tot tipus, religioses, d'orientació sexual, de sexe, d'aspecte, de color de pell ...

5. PROTOCOLS DE PREVENCIÓ I INTERVENCIÓ DAVANT VIOLÈNCIA ESCOLAR.

Reproduïm ací breument els passos a seguir dels protocols arregats a l'Ordre 62/2014 de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, la Instrucció del 15 de desembre de 2016, del director general de Política Educativa, per la qual s'estableix el protocol d'acompanyament per a garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat i al REICO, així com la Instrucció del 9 de setembre de 2021, de la directora general d'Inclusió Educativa, per a la intervenció en autolesions i conductes de suïcidi. Consultar aquestes normatives per a una visió més completa.

- 1. Assetjament Escolar.
- 2. Ciberassetjament.
- 3. Alumnes amb conductes greus.
- 4. Alumnes amb alteracions greus de conducta.
- 5. Maltractament infantil.
- 6. Violència de gènere.
- 7. Agressions al professorat i personal d'Administració i Serveis.
- 8. Conducta suïcida.
- 9. Acompanyament alumnes LGTBIQ.

PASSOS A SEGUIR (consultar normatives específiques)

1. Qui comunica?

Qualsevol membre de la comunitat educativa que conega o sospite d'assetjament ha de comunicar-lo a l'Equip Directiu.

2. Equip d'Intervenció.

L'Equip Directiu constitueix l'Equip d'Intervenció, format per:

- Membre de l'Equip directiu.
- Tutor/a.
- Orientador/a.
- Coordinador/a d'Igualtat i Convivència.

3. Quan es reuneix?

Com més prompte possible, en funció de la urgència. A l'hora de l'esplai, o del segon esplai.

4. Actuació de l'Equip d'Intervenció.

- Compartir informació sobre el cas.
- Decidir les mesures a prendre. Podria ser obertura d'Expedient.
- Director/a ha d'informar al PREVI en alguns casos.
- S'ha d'informar alumnes implicats, famílies i, si cal, a l'Equip Educatiu. S'ha de decidir quan i com s'informa.

5. Seguiment.

- L'Equip d'Intervenció decideix com va a fer-se el seguiment de la situació i quan es dona per tancada.

6. PROCEDIMENTS D'ACTUACIÓ I INTERVENCIÓ CONTEMPLATS EN EL RRI (DECRET 195/2022).

CONDUCTES CONTRÀRIES A LA CONVIVÈNCIA I MESURES EDUCATIVES.

CONDUCTES CONTRÀRIES A LES NORMES. NOTA: Aquestes conductes prescriuen en 20 dies naturals.	MESURES D'ABORDATGE EDUCATIU	PROCEDIMENT
<p>1) Les faltes d'assistència o de puntualitat injustificades. Són aquelles que manquen de validesa informativa i documental.</p> <p>Tindran el caràcter de faltes de puntualitat justificades les següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Les que tinguen justificant mèdic. - Les derivades de citació judicial. - Les que el responsable legal justifique i el Tutor/a admeta. <p>El termini de justificació és d'una setmana natural.</p>	<p>A la 3ª vegada, realització de treballs específics en horari no lectiu.</p> <p>En cas d'incompliment de la mesura, es considerarà conducta greu i, per tant, s'obrirà Procediment Ordinari.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - L'alumne que arriba tard al centre s'apunta en un registre que hi haurà en Porteria. Aquest registre serà buidat diàriament per Direcció d'Estudis. - El professor/a/a d'Aula apuntarà en Ítaca el retard i ho comptarà en la nota d'actitud de l'alumne. - Sanció: quan el Tutor/a s'assabente que l'alumne té 3 faltes de puntualitat o assistència injustificades, informarà a la Cap d'Estudis del fet i del dia que haurà de realitzar treballs específics en horari no lectiu. El Tutor/a informarà l'alumne i les famílies de la mesura.

2) Les conductes que puguen impedir o dificultar l'exercici del dret a l'estudi de la resta de	- Eixida de l'aula al corredor o banquet 5	Quan es donen aquestes conductes, el professor/a podrà enviar l'alumne fora de l'aula per a
--	--	---

<p>l'alumnat.</p> <p>Exemples: molestar, xarrar contínuament, cridar l'atenció, etc.</p> <p>Els actes que alteren el normal desenvolupament de les activitats del centre educatiu, especialment els que alteren el normal desenvolupament de les classes.</p> <p>Exemples: pujar i baixar sense permís a l'hora de l'esplai, molestar, xarrar contínuament, cridar l'atenció.</p>	<p><i>minuts.</i></p> <p><i>- Si el cas és més greu per reiteració, premeditació, discriminació, publicitat, realització en grup o amb intenció d'emparar-se en l'anonimat, la sanció és la realització de treballs específics en horari no lectiu per a reflexionar i/o elaborar algun treball sobre la conducta comesa.</i></p>	<p><i>que reflexione durant 5 minuts i informarà per Ítaca la família.</i></p> <p><i>En el cas de la mesura, el professor/a haurà de donar part a Direcció d'Estudis i informar el Tutor/a i la família, per Ítaca.</i></p> <p><i>Per a implementar la mesura, Direcció d'Estudis indicarà al Tutor/a quin dia o dies i en quin horari haurà de romandre l'alumne, i el Tutor/a n'informarà l'alumne i les famílies de la mesura i el treball a realitzar.</i></p> <p><i>El professorat de Guàrdia atindrà aquest alumnat i supervisarà el compliment de la mesura.</i></p>
<p>3) Ús de qualsevol objecte o substància no permesos.</p> <p>Exemple: el mòbil.</p> <p>Si es tracta d'objectes perillosos o substàncies perjudicials per a la salut o la integritat física dels membres de la comunitat educativa, es considera conducta greu i té un altre tractament.</p>	<p><i>Retirada dels objectes o substàncies no permesos.</i></p> <p><i>A la 3ª vegada, es considerarà conducta greu i, per tant, s'obrirà Procediment ordinari.</i></p>	<p><i>En el cas de la mesura, el professor/a retirarà l'objecte (mòbil) i dipositarà l'objecte en Direcció d'Estudis, havent de donar part i informar el Tutor/a i la família, per Ítaca.</i></p> <p><i>El mòbil o objecte es tornarà a l'alumne/a a les 14 hores, moment en que Direcció d'Estudis informarà que, a la 3a vegada s'obrirà Procediment ordinari.</i></p>
<p>4) Els actes d'incorrecció o desconsideració, les injúries i ofenses contra els membres de la comunitat educativa.</p>	<p><i>Escriure una nota de disculpes i llegir-la en classe.</i></p>	<p><i>L'alumne haurà de fer el treball en casa. Si es nega, es considerarà acte greu d'indisciplina i, per tant, obertura de Procediment ordinari.</i></p> <p><i>El professor/a ha d'informar del fet per Ítaca a la família.</i></p>
<p>5) Danys en les instal·lacions, recursos materials o documents del centre, o en les pertinences dels membres de la comunitat educativa.</p>	<p><i>Realització de tasques educatives en horari no lectiu que contribuïsquen a la reparació del mal causat.</i></p>	<p><i>El Tutor/a haurà de comunicar a la família i a l'alumne la mesura, i en quins termes i termini l'ha de complir.</i></p>
<p>6) La negativa sistemàtica a portar el material necessari per al desenrotllament del procés d'ensenyança-aprenentatge.</p>	<p><i>Indagar les causes (falta de diners?). En cas que siga per motius d'indisciplina, aplicar la mesura referida a indisciplina.</i></p>	<p><i>Indagar les causes (falta de diners?). En cas que siga per motius d'indisciplina, aplicar la mesura referida a indisciplina.</i></p> <p><i>En cas de falta de diners, informar</i></p>

		<i>serveis socials.</i>
7) La incitació o estímul a cometre una falta contrària a les normes de convivència.	<i>El mateix que la falta a la qual s'ha incitat o estimulat a cometre.</i>	<i>El mateix que la falta a la qual s'ha incitat o estimulat a cometre.</i>
8) La negativa al compliment de les mesures adoptades davant de conductes contràries a les normes de convivència.	<i>La podem considerar, en cas de reiteració, un acte greu d'indisciplina i, per tant, obertura de Procediment ordinari.</i>	<i>Comunicar a Direcció d'Estudis.</i>

NOTA: Totes aquestes conductes requereixen la Instrucció de procediment ordinari i prescriuen en 2 mesos.

Es consideren conductes greument perjudicials per a la convivència les següents:

a) Els actes greus d'indisciplina, desconsideració, insults, amenaces, falta de respecte o actituds desafidores, comesos cap al professorat i personal del centre.

b) L'assetjament i el ciberassetjament a qualsevol membre de la comunitat educativa.

c) L'ús de la intimidació o la violència, les agressions, les ofenses greus, l'abús sexual i els actes d'odi, o els que atempten greument contra el dret a la intimitat, a l'honor, a la pròpia imatge o a la salut dels membres de la comunitat educativa.

d) Violència de gènere.

e) La discriminació, les vexacions o les humiliacions a qualsevol membre de la comunitat educativa, ja siguin per raó de naixement, ètnia, sexe, religió, orientació sexual, identitat de gènere, discapacitat o diversitat funcional, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

f) L'enregistrament, manipulació, publicitat i/o difusió no autoritzada d'imatges, a través de qualsevol mitjà o suport, quan aquest fet resulte contrari al dret a la intimitat, o continga contingut vexatori, agressions i/o humiliacions cap a qualsevol membre de la comunitat educativa.

g) Els danys greus causats intencionadament, o per ús indegut, en les instal·lacions, materials i documents del centre o en les pertinences d'altres membres de la comunitat educativa.

h) La suplantació de personalitat i la falsificació o sostracció de documents acadèmics.

i) L'ús, la incitació a aquest, la introducció en el centre o el comerç d'objectes o substàncies perjudicials per a la salut o perilloses per a la integritat personal dels membres de la comunitat educativa.

j) L'accés indegut o sense autorització a documents, fitxers i servidors del centre.

k) La incitació o estímul a la comissió d'una falta que perjudica greument la convivència.

l) L'incompliment d'alguna mesura imposada per una conducta contra les normes de convivència, així com l'incompliment de les mesures d'abordatge educatiu dirigides a reparar els danys o assumir el seu cost, o a fer les tasques substitutives imposades.

7. MESURES I ACCIONS DE PROMOCIÓ DE CONVIVÈNCIA POSITIVA I PREVENCIÓ DE CONFLICTES.

A) TUTORS I TUTORES. En primer lloc, destaquem l'acció dels Tutors i Tutores que treballen per la convivència del grup-classe, cadascú des dels seus recursos, capacitats i possibilitats, amb grans dificultats en nombroses ocasions. La reducció horària que la Conselleria d'Educació ha plantejat és una alegria, doncs és molt necessària per a dur a terme aquesta tasca.

B) GIR. El GIR (Grup d'Igualtat del Ribera) és un grup de professors i alumnes voluntaris que es reuneixen tots els dimecres a l'hora del pati per a reflexionar, debatre i realitzar accions de millora de la convivència al centre. Així mateix, és un espai per a prendre la paraula, per a ser escoltat i per acollir a les víctimes de la discriminació de tota mena. En definitiva, per a sentir-se bé (vid. apartat 4).

C) COMISSIÓ D'IGUALTAT I CONVIVÈNCIA

QUÈ?	QUAN?	COM?
Programa TEI (Tutoria entre Iguals). L'alumnat de 4t es converteix en Alumne-Tutor de l'alumnat de 1r d'ESO, per a previndre l'assetjament escolar.	Una sessió de Tutoria al mes.	La persona CIC es coordina amb persones Tutores de 1r i de 4t i ofereix les activitats que després es desenrotllen a l'hora de Tutoria, juntant l'alumnat de 1r amb el de 4t.
Projecte "Refugia't", dedicat a les migracions forçades, organitzat per la Creu Roja.	Al llarg de tot el curs.	Els tallers de Creu Roja s'impartiran en horari lectiu, per la qual cosa, l'alumnat participant, haurà d'eixir de classe en l'horari convingut.
Xerrades sobre Dona i Igualtat ofertades per la Regidoria d'Igualtat de l'Ajuntament de Xàtiva. Les xerrades són d'una hora de duració i són diferents per a cada nivell. Anirien destinades a 1r 2n, 3r i 4t d'ESO, respectivament	Gener-febrer	Sol·licitud de la xerrada a l'Ajuntament.
Animar a la COCOPE a que s'incloga dins del currículum les activitats extraescolars i l'ABP, Aprenentatge Basat en Projectes, i aprenentatge cooperatiu, que fomenten l'adquisició de competències,	Primera reunió de COCOPE	Proposant-lo en la reunió.

la participació de l'alumnat i la repercussió pública d'eix projecte en la millora de la vida del centre o de l'entorn.		
Revisió de les programacions per a la inclusió de producció d'obres d'autoria femenina en totes les matèries.	Primera reunió de COCOPE	Proposant-lo a la COCOPE.
Incloure la paritat en l'elecció de Delegat i Sots-delegat: es pot convertir en un òrgan col·legiat que incloga un xic i una xica. Així mateix en la formació de grups de treball en classe.	Proposar-lo en la 1ª reunió de Tutors i Tutores, que es dedique a tractar d'eixe tema.	Proposant-lo a Tutors i Tutores.
Incorporació d'obres d'autoria femenina a la Biblioteca Escolar.	Primera reunió de la COCOPE.	Recordar-lo en la COCOPE per a que els Departaments ho tinguen en compte en fer les seues propostes del Pla de Foment de la Lectura.
Commemoració del Dia de la Família Diversa i el Dia contra la Lgtbifòbia.	17 de maig	Participació en la manifestació organitzada per l'Ajuntament de Xàtiva i treball en una hora de Tutoria.
Revisió dels documents del centre per a potenciar el llenguatge inclusiu.	Tot el curs	La persona CIC haurà de supervisar els documents i proposar els canvis necessaris als productors d'aquestos documents.
Realització de la Fira Solidària Intercentres	10 de maig de 2024	Implicació de professorat i alumnat que vulga participar al Projecte.

8. ACCIONS PER ACONSEGUIR UNA ESCOLA IGUALITÀRIA I COEDUCADORA, PER AL RECONeixEMENT DE LA DONA I LA SEUA PRODUCCIÓ CULTURAL, PREVENCIÓ DE LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE I PROMOCIÓ DE LA DIVERSITAT SEXUAL, FAMILIAR I D'IDENTITAT SEXUAL.

Segons el Pla Director de Coeducació de la Generalitat Valenciana, les accions i mesures per a evitar la socialització diferenciada i els estereotips de gènere són:

- Utilització del llenguatge i d'imatges inclusives en el desenvolupament de l'activitat escolar.
- Inclusió de les dones i de les seues produccions culturals i científiques en els continguts didàctics
- Inclusió de l'ètica de les cures des de la perspectiva de gènere.
- Accions i mesures per a l'educació socioemocional, afectiva i sexual en tots els nivells educatius, per a detectar i previndre la violència de gènere.
- Mesures per a l'acceptació de la diversitat de gènere, orientacions sexuals, models de família i formes de convivència.
- Mesures per a la convivència positiva i la resolució de conflictes (acció tutorial, metodologies cooperatives o millora de la mediació escolar) per a previndre tot tipus de violència i assetjament escolar.
- Promoció del principi de presència equilibrada de dones i homes en els òrgans de direcció i gestió dels centres escolars.
- Consolidació de la formació, el perfil i les competències de la figura de la persona coordinadora d'igualtat i convivència.
- Realització d'activitats en les dates commemoratives de la igualtat i durant el curs escolar, en les quals es ressalten els èxits de les dones i el rol reproductiu com a paradigma per als dos sexes.
- Promoció d'actituds igualitàries i de relacions simètriques entre xiques i xics.
- Promoció d'actituds de respecte entre totes les opcions de gènere, en tota la seua diversitat.
- Revisió de la programació anual del centre i de les programacions de cada àrea i matèria per a garantir que es realitzen des del marc de la coeducació de manera coherent i coordinada.
- Revisió de si es fa un ús igualitari dels espais, patis i altres espais d'estudi, debat o presa de paraula.

En eixe sentit, el curs passat van eixir les següents propostes a realitzar el present curs:
23

Nascut de la participació al Projecte Coeducacentres, s'han formulat les següents propostes per al curs vinent, emmarcades dins del Pla Director de Coeducació i els seus 8 eixos d'acció:

El primer eix és l'Ètica de les Cures, dins de les quals, proposem organitzar diferents **tallers o concursos de Vestir Nadons, de Cosir Botons, de Ficar Bolquers**, dins de la Setmana Cultural.

El segon eix, Llenguatge i Imatges Inclusives, proposem la revisió dels textos i l'exposició de **Cartells sobre Dones Importants en la Història de les diferents assignatures** del currículum.

El tercer eix, Espais Comuns Inclusius, proposem investigar i formar-nos en els **Patis Actius** i aplicar-los al nostre centre. També que els equips esportius siguen mixtes.

El quart eix, Presència equilibrada d'Homes i Dones en els membres de l'Equip Directiu, Coordinacions, COCOPE, i que hi haja **Delegat i Delegada** en cada classe, que actuarien de forma col·legiada.

El cinquè eix, Educació Emocional i Sexual Integral, proposem la realització de **Tallers** per a l'alumnat dins el programa PIES.

El sisè eix, la Violència de Gènere, amb l'ajuda de l'alumnat del Grau Superior d'Igualtat que tenim a l'Institut veí: La Costera, formar mitjançant **tallers i xerrades** el nostre alumnat en la prevenció. I, per suposat, realitzar accions participatives el **25 Novembre**.

El setè eix, Valors Democràtics i Cultura de Pau, consistirà en l'estudi de conflictes que tinguen origen en el sexisme. I, el desenrotllament del **Programa TEI**.

El huitè eix, la Transversalitat, la fomentarem amb la **Comissió CIC**, formada per les Coordinadores CIC, la Direcció d'Estudis, Departament d'Orientació i professorat voluntari, que fomentarà i coordinarà les accions en pro de la bona convivència al centre.

9. PROTOCOL D'ACOMPANYAMENT A LA IDENTITAT DE GÈNERE, L'EXPRESSIÓ DE GÈNERE I LA INTERSEXUALITAT.

RESPONSABILITATS

De l'equip docent

Totes les persones del claustre tenen l'obligació d'intervindre davant qualsevol conducta negativa derivada de l'expressió de gènere o d'una identitat de gènere que s'allunye de l'estàndard o per motiu d'un desenvolupament sexual diferent. Més concretament:

- Observar possibles casos d'expressió de gènere divergent, acompanyats o no de comportaments tendents a la introversió, l'aïllament, la depressió o conductes autolesives.
- Observar indicis d'assetjament per expressar una identitat de gènere diferent a l'assignada socialment.
- Informar d'aquestes situacions, utilitzant les vies i processos establerts en els respectius reglaments de règim intern i plans de convivència i igualtat.
- Respondre adequadament i prestar suport a les persones que expressen una identitat de gènere divergent.
- Informar o investigar seriosament actituds de rebuig, comportaments anòmals, possibles casos d'assetjament, queixes o denúncies.
- Fer el seguiment de la situació.
- Mantenir la confidencialitat dels casos.

De tota la comunitat educativa

Totes les persones de la comunitat educativa tenen l'obligació de:

- Tractar tothom amb respecte.
- No ignorar cap comportament constitutiu d'assetjament.
- Informar les autoritats educatives sobre les situacions d'assetjament de què es tinga coneixement, amb la discreció necessària per a protegir la intimitat i la dignitat de les persones afectades.
- Cooperar en totes les accions contingudes en aquest protocol.
- Desterrar la idea fal·laç que els casos d'expressió o d'identitat de gènere són un caprici d'aquells que els manifesten.
- Cooperar en el procés d'instrucció d'expedients disciplinaris en casos d'assetjament per transfòbia i informar adequadament la família de la possibilitat de presentar una denúncia judicial de forma complementària, si els fets són constitutius d'algun delicte.
- Assegurar la confidencialitat de les persones amb intersexualitat/DSD, observada o comunicada per la família, i cercar formes d'evitar la seua exclusió, especialment en les explicacions sobre cossos i anatomies sexuals i reproductives.

A l'apartat 6.3.1 d'aquest protocol s'especifiquen les responsabilitats específiques dels diferents agents implicats en la seua aplicació.

Principis de caràcter general

Els centres educatius elaboraran el seu Projecte educatiu de centre, el Pla de convivència i igualtat, i la resta de reglaments, plans i programes de centre, des dels principis del respecte a la llibertat individual i als drets d'identitat de gènere i orientació sexual lliurement expressats pels membres de la comunitat educativa.

Garantiran un clima de seguretat, de manera que la seua activitat es desenvolupe en espais lliures d'assetjament, agressió o discriminació per qualsevol motiu, i per tant, per identitat o expressió de gènere divergent, per un desenvolupament sexual diferent o per orientació sexual. Realitzaran les actuacions necessàries per a la prevenció, detecció i eradicació d'actituds i pràctiques que manifesten prejudicis sexistes o discriminació basada en prejudicis negatius sobre la identitat de gènere, els sexes biològics no binaris o l'orientació sexual.

Els centres educatius realitzaran actuacions que afavorisquen la plena inclusió de l'alumnat amb un desenvolupament sexual diferent, amb una identitat de gènere divergent, i protecció i respecte a la identitat de gènere manifestada per l'alumne.

L'assetjament per desenvolupament sexual diferent, identitat o expressió de gènere divergent o per orientació sexual no serà tolerat en cap lloc, ni sota cap circumstància.

Detecció i comunicació. Activació del protocol

Aquest protocol s'activarà en el moment que qualsevol membre de l'equip docent detecte o siga informat d'un possible cas d'intersexualitat, identitat o expressió de gènere divergent i ho comuniqui, seguint els processos i les vies que establisca el Reglament de règim intern, al tutor o tutora, al coordinador d'igualtat i

25

convivència, a l'equip d'orientació o a l'equip directiu. O bé, quan la família, o qui n'exercisca la tutoria legal, comuniqui el cas al centre educatiu. Una vegada comunicat, el director o la directora notificarà el cas al registre PREVI i s'inicia el protocol.

Estudi i valoració

L'equip directiu, el tutor o tutora i l'equip orientador, sota la supervisió del coordinador/a d'igualtat i convivència, assumiran directament el cas per a analitzar la situació i respondre adequadament a les necessitats de l'alumne o l'alumna.

Amb el consentiment i la col·laboració de la família, o de qui n'exercisca la tutoria legal, que serà informada dels fets observats i dels recursos existents en l'àmbit educatiu i extern, es dissenyarà un pla d'actuació (que contindrà, necessàriament les actuacions previstes en aquest protocol) que responga adequadament a les

necessitats de l'alumne o alumna en els diferents àmbits d'intervenció: mesures organitzatives, mesures educatives, de formació i sensibilització.

Intervenció

1 Responsables

L'equip directiu

- Acordar amb la resta d'agents educadors un pla d'actuació i acompanyament que incloga les mesures acordades entre el centre i la família, les mesures organitzatives bàsiques i els responsables de la seua aplicació.
- Adoptar les mesures necessàries per a garantir un entorn segur en el centre per a l'alumnat trans, amb una expressió de gènere no normativa i intersexual.
- Assegurar en tot moment l'intercanvi ordenat i prudent de la informació.
- Gestionar el procés amb la màxima discreció i preservar la intimitat i el benestar de l'alumnat.
- Primar el dret superior a desenvolupar lliurement la personalitat de l'alumnat d'acord amb la seua identitat.
- Comunicar un possible cas d'expressió o identitat de gènere divergent al Registre PREVI.
- Sol·licitar la intervenció de les Unitats d'Atenció i Intervenció de les direccions territorials (d'ara en avant UAI), a través del Registre PREVI i la inspecció de zona.
- Vetllar per la correcta aplicació del protocol.

L'equip orientador

- Prestar assessorament a l'equip docent i a la família.
- En cas de conflicte, facilitar processos de mediació entre les parts implicades.
- Coordinar-se amb els equips inspectors i d'orientació de les UAI, amb les persones expertes proposades per aquests i mantindre'n informat l'equip docent.

El tutor/la tutora

- Supervisar la progressió i l'adaptació de l'alumnat.
- Fer un seguiment del cas i registrar totes les actuacions realitzades.
- Coordinar totes les actuacions previstes en el protocol i en el pla d'actuació i acompanyament, juntament amb l'equip directiu i orientador.

La coordinació d'igualtat i convivència

- Supervisar totes les actuacions previstes en aquest protocol.
- Col·laborar en tot allò que determine l'equip directiu per a l'aplicació del protocol.
- Assessorar l'equip directiu sobre l'adquisició de materials i bibliografia especialitzada o la impartició de ponències per part d'experts.
- Col·laborar en l'organització d'activitats formatives que aborden qüestions relatives al desenvolupament sexual diferent, la identitat i l'expressió de gènere, la diversitat LGTBI i l'educació afectivosexual.

La inspecció educativa

- Activar la intervenció de les UAI en els casos que siga necessari.

Les Unitats d'Atenció i Intervenció (UAI)

- Prestar assessorament a tots els agents implicats, supervisar l'aplicació del protocol i proposar la participació i assessorament d'experts externs.

26

2 Mesures organitzatives

Documentació i identificació

○ S'adequarà la documentació administrativa del centre docent (llistes de classe, informes d'avaluació, butlletins de notes, sobres de matrícula, identificació del material...) en consideració al nom i el gènere amb què se sent identificat l'alumne o alumna, a petició de la família o de qui n'exercisca la tutoria legal, quan ho comuniqui per escrit, mentre l'alumne o alumna siga menor d'edat o no estiga emancipat. No obstant això, la documentació oficial de l'alumne o alumna no podrà modificar-se fins que no es realitze el canvi de nom en el Registre Civil i es traslladi al centre la documentació pertinent. En qualsevol cas, es prioritzarà el benestar de l'alumnat.

○ Caldrà dirigir-se a l'alumne o alumna pel nom i l'adscripció de gènere que haja escollit i comunicat al centre.

○ Es garantirà la llibertat de vestimenta amb què l'alumne o alumna se senti identificat, d'acord amb el gènere expressat.

Ús de les instal·lacions del centre segons la identitat de gènere expressada

○ Es garantirà a l'alumnat l'accés als lavabos i els vestuaris d'acord amb la identitat de gènere manifestada.

○ Convé estudiar i repensar la disponibilitat i distribució de lavabos de xics i xiques, o la possibilitat que siguin mixtos.

Pla de convivència i igualtat

○ Totes les mesures de prevenció, detecció i intervenció previstes per a fer front a possibles casos de discriminació, assetjament, violència de gènere i maltractament per intersexualitat, identitat o expressió de gènere divergent o per orientació sexual, hauran de constar en el Pla de convivència i igualtat del centre.

○ El coordinador o la coordinadora de d'igualtat i convivència supervisarà totes aquestes actuacions, en col·laboració amb l'equip directiu, l'equip orientador i el tutor o la tutora, especialment, durant el procés de transició de gènere que efectue una persona durant la seua estada al centre educatiu.

3 Mesures educatives

S'adoptaran totes les mesures necessàries encaminades a garantir el respecte cap a les persones trans i amb intersexualitats i un tracte igualitari i inclusiu:

○ Es dissenyaran els projectes educatius des del principi general del respecte a la llibertat i als drets humans, entre els quals, el dret a expressar i desenvolupar la identitat sentida.

○ Els reglaments, plans i programes de centre es configuraran des dels principis de la inclusió educativa.

○ S'evitarà la realització d'activitats diferenciades per gèneres. Si es produeix en algun cas aquesta diferenciació, el professorat tindrà en consideració el gènere amb què l'alumne o alumna se senti identificat.

○ Es garantirà la coordinació dels membres del claustre i de l'equip docent per a dur endavant les actuacions escaients, després d'haver detectat un possible cas d'identitat de gènere divergent.

○ Es tindrà una cura especial en la configuració del grup-classe de referència de l'alumnat en procés de transició de gènere, de manera que afavorisca la inclusió de l'alumne o l'alumna, tot respectant-ne la integritat de la seua xarxa social.

Les persones adultes faran ús d'un llenguatge inclusiu, igualitari i respectuós amb la diversitat. No es permetran usos lingüístics discriminatoris ni actituds arrelades que puguin ser denigrants cap a les persones trans, ni considerarles falsament innòcues.

27

Les explicacions sobre el desenvolupament sexual de l'ésser inclouran totes les possibilitats anatòmiques existents i no es permetran explicacions que puguin ser discriminatòries i estigmatitzants cap a les persones amb intersexualitats.

S'evitarà articular discursos basats en estereotips o que pressuposen l'assignació d'un gènere o una orientació sexual determinats pel sexe biològic.

Es practicarà la tolerància zero davant qualsevol conducta que atempte contra les particularitats anatòmiques i reproductives i la integritat de la persona objecte de possible assetjament.

Es promouran models de masculinitat igualitaris contraposats als models masculistes i de dominació imperants en la societat.

4 Mesures extraordinàries en cas de detecció d'indicadors de transfòbia

Es tracta de prevenir possibles situacions de disconformitat, malestar i rebuig que li produeix a l'alumne o alumna la situació de divergència entre la identitat psicològica i el sexe anatòmic, així com de possibles situacions de discriminació o transfòbia.

Situació de discriminació, assetjament o violència

Detectada una situació d'assetjament, o d'agressions, se seguiran els protocols destinats a l'efecte que figuren com a annex I i annex II de l'Ordre 62/2014, de 28 de juliol:

Detecció i comunicació de la situació a la Inspecció Educativa i a la UAI de la direcció territorial corresponent.

Comunicació i registre de la incidència.

Mesures d'urgència.

Comunicació a les famílies de tots els implicats*,

Mesures de tractament individualitzat.

Seguiment del cas per les unitats d'Atenció i Intervenció i la Inspecció d'Educació.

****Ateses les especificitats d'aquest tipus d'alumnat, i de l'assetjament per homofòbia o transfòbia, no previstes en l'Ordre 62/2014, prèviament a la comunicació del cas a la família, caldrà estudiar, mitjançant entrevistes a l'estudiant i a la seua família, si en l'àmbit familiar hi ha indicadors de transfòbia o de no-acceptació de la situació, per tal d'evitar generar un conflicte afegit a la persona víctima d'assetjament.***

Situació de desprotecció

Si la família no reconeix la identitat expressada pel fill o la filla, i s'observa sofriment emocional o psicològic persistent, el centre educatiu actuarà amb la màxima cautela, discreció i confidencialitat, però diligentment i amb determinació. El director o la directora sol·licitarà a la inspecció educativa la intervenció de la UAI de la direcció territorial d'educació corresponent.

Sota la supervisió dels responsables de la UAI, es mantindran tantes reunions amb la família com siguin necessàries fins arribar a un acord entre les parts, des de la via del diàleg, que repercutisca en l'adopció per consens de les mesures que l'alumne o alumna requereix, i que n'assegure el benestar i la integritat física i psicològica.

En casos extrems de no col·laboració, i esgotada la via del diàleg, el centre procedirà a l'aplicació del protocol que figura a l'annex III, de l'Ordre 62/2014, de 28 de juliol, i a la notificació a la conselleria competent en benestar social i protecció de la infància, a través del full de notificació, segons s'estableix en l'Ordre 1/2010, de 3 maig.

4 Seguiment

La persona coordinadora d'igualtat i convivència se n'encarregarà de supervisar l'aplicació d'aquest protocol, i vetllarà perquè:

- ⌋ L'equip orientador preste assessorament psicopedagògic a l'alumnat amb un desenvolupament sexual diferent, amb disconformitat de gènere o en procés de transició per a fer el seguiment del desenvolupament de la seua vida escolar.
- ⌋ El tutor o la tutora observe i porte un control periòdic del cas, tant de l'estat de l'alumne o alumna com del grup on s'integra, i es coordine amb l'equip docent del grup classe de referència.
- ⌋ El tutor/tutora, el cap d'estudis, l'equip orientador i el coordinador d'igualtat i convivència es reunisquen de forma periòdica, setmanalment o de forma quinzenal, segons es determine en cada cas.
- ⌋ Es preste una atenció individualitzada a l'alumne o alumna per part de l'equip orientador, tutors, dels membres de l'equip directiu, de la persona coordinadora d'igualtat i convivència i de la resta de l'equip docent. Es pot valorar la conveniència de nomenar un tutor o tutora personal, triat pel propi alumne/a, que siga una persona de referència per a l'alumne/a o amb qui tinga un major grau de confiança i empatia.
- ⌋ L'observació, la supervisió i l'acompanyament d'aquests casos s'ha de realitzar de forma que l'alumne o alumna no perceba un tractament diferenciat que l'estigmatitze i evitar així una doble discriminació.
- ⌋ Una vegada finalitzada l'aplicació del protocol, les accions de formació i sensibilització que hagen tingut un impacte positiu seran incorporades als reglaments i plans que regulen el funcionament i la convivència en el centre.

Accions de sensibilització.

El centre adoptarà i inclourà a la PGA accions de sensibilització i informació dirigides al conjunt de la comunitat educativa per assegurar el respecte a la diversitat d'anatomies sexuals i reproductives i el respecte a la identitat de gènere.

Accions de formació

El coordinador/a de formació, en col·laboració amb coordinador o coordinadora d'igualtat i convivència, organitzarà activitats formatives que aborden qüestions relatives al desenvolupament sexual diferent, la identitat de gènere, la diversitat LGTBI i l'educació afectivosexual, perquè s'inclouen en els plans d'estudi i

programacions, a fi que el centre educatiu esdevinga un espai que garantisca la igualtat i la diversitat, confortable i lliure de discriminació o violència.

En els cursos de formació o tallers impartits per professionals externs, els continguts hauran d'estar avalats per experts i per la literatura científica sobre la matèria (ciències psicosocials i biomèdiques), i s'evitarà, en qualsevol cas, pseudoformació basada en mites, supersticions o estereotips.

Es podran organitzar ponències, xarrades o la impartició de tallers a càrrec d'experts o especialistes en la matèria:

- ⌋ En col·laboració amb les AMPA, per a pares, mares i familiars, en horari extraescolar i dirigits a tota la comunitat educativa.
- ⌋ Dins el Programa de formació anual en centres, per al professorat.

En l'àmbit del Pla d'acció tutorial i del Pla d'atenció a la diversitat:

- ⌋ S'incorporarà un programa d'educació afectiva i sexual, progressiu i adaptat al currículum vigent de les diferents etapes educatives reglades.
- ⌋ El respecte a la identitat de gènere es tindrà present en qualsevol activitat acadèmica del centre i també en les activitats complementàries i extraescolars.

Per al desenvolupament de les actuacions de sensibilització, formació i acompanyament de l'alumnat trans i intersexual, el centre educatiu comptarà amb el suport ni l'assessorament del CEFIRE, el Servei Psicopedagògic Escolar, els departaments d'orientació, els gabinets psicopedagògics municipals i amb els col·lectius LGTBI més representatius i registrats legalment.

Pel que fa al professorat, la informació i la formació docent és imprescindible perquè es tradueix en actituds de respecte i atenció a les diferències individuals.

7 Coordinació entre administracions

La Direcció General de Política Educativa promourà procediments de coordinació d'actuacions i d'intercanvi de recursos amb altres departaments, especialment amb la direcció competent en igualtat i la direcció

competent en salut sexual, orientats a la prevenció, detecció i intervenció davant de situacions de vulnerabilitat que suposen amenaces per al desenvolupament integral de l'alumnat trans i de les persones amb intersexualitats: accions conjuntes, campanyes institucionals, programes educatius en què col·laboren diferents administracions, etc.

Coordinació amb la Unitat de referència per a la Identitat de Gènere i la Intersexualitat (UIGI)

En els casos en què l'alumnat estiga immers en un procés de transició de gènere, els centres podran sol·licitar, a petició de la família, l'assessorament dels professionals de la Unitat de referència per a la Identitat de Gènere i Intersexualitat per tal d'ajustar la resposta educativa a les necessitats de l'alumnat amb identitat de gènere divergent o amb desenvolupament sexual diferenciat.

10. MESURES DE CORRECCIÓ DAVANT CONDUCTES DISRUPTIVES I INADEQUADES CONTRA LA IGUALTAT DE GÈNERE O RELACIONADES AMB LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE.

- En cas que hi haja procediment ordinari o procediment conciliador, entre les mesures d'abordatge educatiu que es determinen, s'inclourà la realització d'un treball de temàtica feminista, apropiat per a l'alumne, on expose perquè els fets en que ha incorregut són inacceptables.
- Si hi ha algun comentari o acció masculista que no tinga el caràcter de conducta greu, el professorat parlarà la classe i realitzarà l'oportuna reflexió, a banda d'aplicar les mesures d'abordatge educatiu que determine oportunes.

11. ESTRATÈGIES PER A REALITZAR LA DIFUSIÓ, EL SEGUIMENT I L'AVALUACIÓ DEL PIC EN EL MARC DEL PEC.

A través del PAF, es proposen accions de formació i difusió de la Igualtat. Respecte al seguiment i avaluació, utilitzarem l'observació de les accions realitzades i la valoració del seu impacte en el centre. Aquest seguiment serà desenrotllat anualment per les Coordinadores CIC i també s'intentarà que es difonguen per Claustre i Consell Escolar.

12. PROCEDIMENTS PER ARTICULAR LA COL-LABORACIÓ AMB ENTITATS I INSTITUCIONS DE L'ENTORN.

S'aplica el Pla PIES a l'alumnat de 2n i 3r d'ESO, en col·laboració amb el Centre de Salut i l'Hospital Lluís Alcanyís. El contacte el realitza el Departament d'Orientació.

També solen vindre a fer pràctiques alumnes del CFGS Promig (Promoció de la Igualtat del CIPFP La Costera). El contacte el realitza l'esmentat CIPFP amb les Coordinadores CIC, que supervisen eixes pràctiques com a Tutores al centre de pràctiques.

També col·laborem amb l'Ajuntament de Xàtiva en l'acte del 25N i del 17M, així com en les accions ofertades per Xàtiva, Ciutat Educadora. La Comissió CIC coordina l'organització dels actes, en col·laboració amb el Departament d'Orientació.

També amb Artur, Coordinador de Convivència de la Policia Local, que dóna xerrades sobre Educació Vial, Assetjament, Ciberassetjament i Violència de Gènere. L'organització es realitza mitjançant el Departament d'Orientació.

Tècnics de Joventut i d'Igualtat de l'Ajuntament també acudirán a impartir xerrades d'Igualtat i Convivència, i fomentar l'associacionisme i la participació ciutadana. El Departament d'Orientació i la Comissió CIC coordinen l'organització dels actes.

Estem oberts a la col·laboració amb les ONGs locals a través de la Fira Solidària Intercentres i també amb la Creu Roja a través del projecte "Refugia't". L'organització es realitza mitjançant la Comissió CIC.

